

DIARI DE SESSIONS DE LA COMISSIÓ DE SALUT DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL PM 1095-2011

Fq.Con.núm. 33/27

X legislatura

Any 2023

Núm. 102

Presidència de la Sra. Beatriu Gamundí i Molina

Sessió celebrada dia 22 de febrer de 2023

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I. Adopció d'acord respecte de l'escrit RGE núm. 3517/22, presentat pel Grup Parlamentari Ciudadanos (article 46.2), pel procediment d'urgència, pel qual se sol·licita la compareixença de la consellera de Salut i Consum, la Sra. Patricia Juana Gómez i Picard, perquè doni totes les explicacions envers l'estat en què es troba la realització de l'auditoria a la campanya de vacunació contra la COVID-19 a la que es va comprometre el Govern..... [1804](#)

II. Proposició no de llei RGE núm. 500/23, presentada pels Grups Parlamentaris Socialista, Unidas Podemos i MÉS per Mallorca, relativa a mesures per al combat de l'ecoansietat i la solastàlgia..... [1806](#)

LA SRA. PRESIDENTA:

Bona tarda, senyores i senyors diputats. Començarem la sessió d'avui i, en primer lloc, els demanaria si es produeixen substitucions.

LA SRA. BENLLOCH I BOTTINI:

Sra. Presidenta, Helena Benlloch substitueix Irantzu Fernández.

EL SR. JIMÉNEZ I FERNÁNDEZ:

Bon dia o bona tarda, Sra. Presidenta, substitueixo Antonia Martín Perdiz.

I. Adopció d'acord respecte de l'escrit RGE núm. 3517/22, presentat pel Grup Parlamentari Ciudadanos (article 46.2), pel procediment d'urgència, pel qual se sol·licita la compareixença de la consellera de Salut i Consum, la Sra. Patricia Juana Gómez i Picard, perquè doni totes les explicacions envers l'estat en què es troba la realització de l'auditoria a la campanya de vacunació contra la COVID-19 a la que es va comprometre el Govern.

LA SRA. PRESIDENTA:

Passam al debat del primer punt de l'ordre del dia d'avui, relatiu a l'adopció d'acord respecte de l'escrit RGE núm. 3517/22, presentat pel Grup Parlamentari Ciudadanos, d'acord amb l'article 46.6, pel qual se sol·licita la compareixença de la consellera de Salut i Consum, la Sra. Patricia Gómez, perquè doni totes les explicacions envers l'estat en què es troba la realització de l'auditoria a la campanya de vacunació contra la COVID-19 a la que es va comprometre el Govern.

Per a la seva defensa té la paraula, per part del Grup Parlamentari Ciudadanos, el Sr. Gómez.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, presidenta. Vostès tenen aquí un document, prou argumentat, és una compareixença sol·licitada fa 10 mesos, dia 19 d'abril del 2022, en el context que nosaltres vàrem constatar l'incompliment de l'anunci que havia fet i el compromís que havia adquirit el mateix Govern en el context d'un rebuig d'una comissió d'investigació sol·licitada pel nostre grup parlamentari, i debatuda en plenari, i el compromís assolit en el Govern en un debat intern que varen tenir els seus socis que li donen suport, dels tres partits, que es fes una auditoria sobre el procés de vacunació a les Illes Balears, un pic que s'hagués assolit el 70% de la campanya de vacunació de la població vacunada.

Aleshores, aquestes dades -com vostès saben- varen ser objecte també d'un context d'una compareixença i es va comentar la justificació, per part de la conselleria, una justificació que nosaltres no vàrem entendre com a rebuig, com assolible, és a dir, no argumentada prou, i és que el mes de setembre del 2021 teníem aquesta taxa del 70% i l'informe enregistrarat -i dic "informe" i no "auditoria"- l'informe enregistrarat sobre aquesta estratègia de vacunació es va fer el

mes de juny de l'any següent, del 2022, quan s'havia assolit més del 80%, evidentment, de la vacunació en la població.

Aleshores, per dos motius, nosaltres duim aquí i demanam el suport a aquesta sol·licitud de compareixença, per dues raons que els justificaré i que argumenten el fet que no l'haguem retirada, perquè sé ben cert que vostès, qualcun de vostès es demanarà per què no hem retirat aquesta sol·licitud si ha comparegut la consellera, a voluntat pròpia en el mes de juliol, per via d'urgència, també, però a iniciativa pròpia per donar compliment i informació, tal com s'havia compromès sobre una estratègia de vacunació i el compliment del calendari del procediment de vacunació.

I els diré, per dues raons: una, nosaltres -i ho veuran vostès en el *Diari de Sessions*, que ho vàrem manifestar-, no es va donar la informació suficient per la qual cosa nosaltres entenem que si no es feia la compareixença com havíem sol·licitat nosaltres abans, almanco la compareixença voluntària, a iniciativa de la consellera, desenvolupàs les inquietuds i els motius pels quals es demanava aquesta auditoria, i el que es va presentar va ser un informe estadístic, un informe de dades, un informe cronològic, un informe d'itinerari, molt rigorós -s'ha de dir- molt rigorós, però que no contestava la inquietud que tenia el nostre grup parlamentari, el motiu que entenem que va ser objecte de debat també en el Parlament, ni el que es demanava al conjunt de la societat i - que vostès saben també- se'n feren ressò els mitjans de comunicació.

Sobretot, per una sèrie de fets que, ho dic, es va comentar a la compareixença de la consellera, en el sentit que no quadrava la informació que donava amb els arguments i, tot i que hi havia una investigació en marxa de l'Oficina anticorrupció, que ha estat arxivada recentment o a principis..., perdó, a finals de l'any passat, el que sí s'ha constatat, pel que sabem a través de la informació que ha sortit publicada als mitjans de comunicació, és que hi havia dues coses que encara es mantenen: una, la constatació per part del comitè ètic que s'havia vulnerat aquest codi, per falta del compromís amb la integritat de les persones que s'havien vacunat, insistesc, comitè ètic. I, per altra banda, la mateixa Oficina anticorrupció, en haver arxivat el procediment, perquè no trobava cap delictes, i nosaltres respectam el que diu l'Oficina anticorrupció i, de fet, no ha anat a la Fiscalia, però sí deia que recomanava, demanava a la conselleria que determinés un protocol perquè no tornassin succeir aquests casos i s'orientés una transparència i un rigor en l'equitat a l'accés a la vacuna. De fet, deia que aquest informe, aquesta recomanació o informe, es recollirien a una presentació d'aquest mateix informe a la memòria de l'Oficina anticorrupció. Supòs que serà el mes de març o el mes d'abril, però, en tot cas, no serà objecte d'aquesta legislatura.

Aleshores, no repassaré el calendari cronològic que vostès saben, nosaltres duim aquí la petició de suport a aquesta compareixença. Nosaltres entenem les compareixences, sempre ho hem demostrat així en la trajectòria d'aquesta legislatura, com una oportunitat que els grups parlamentaris exerceixin la funció de control al Govern i a la vegada el Govern tenguí l'oportunitat de donar totes les explicacions quan s'ha qüestionat, no tan sols als càrrecs de l'organigrama del Govern, sinó responsables polítiques de gestió de diferents

institucions, però que, en tot cas, la campanya de vacunació era responsabilitat del Govern i de la Conselleria de Salut.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies, Sr. Gómez. Per part del Grup Parlamentari Unidas Podemos té la paraula el Sr. Jiménez.

EL SR. JIMÉNEZ I FERNÁNDEZ:

Gracias, presidenta. *Bona tarda a tothom.* La consellera compareció el pasado mes de julio y desde Unidas Podemos le formulamos las preguntas que estimamos entonces oportunas.

También recibimos el dossier con la auditoría realizada con antelación a aquella comparecencia, para poderla revisar. Entendemos que con la información recibida y con las respuestas obtenidas a las preguntas formuladas sería suficiente para nuestro grupo parlamentario. Por lo tanto, creemos que hoy no es necesaria esta comparecencia y votaremos en contra de esta propuesta.

Gracias, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon el torn ara al Grup Parlamentari Popular, té la paraula la Sra. Borrás.

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

Gràcies, presidenta, bona tarda, diputats i diputades. Nosaltres donarem suport a aquesta compareixença perquè creiem, com el Grup Ciudadanos, que és una oportunitat del Parlament per fer el control al Govern i perquè, efectivament, el Govern doni explicacions als grups parlamentaris, que no són més que la ciutadania.

I perquè aquesta compareixença de la consellera és una qüestió d'ètica, és una qüestió d'ètica de mínims, que no hem de fer el que no volem que ens facin a nosaltres. Crec que és una oportunitat que tendria la consellera per explicar-nos el que no va quedar ben explicat i que, quan diuen que es va fer una auditoria, no és ver, una auditoria és una altra cosa, és un informe extern que es fa per unes persones expertes a fer auditories, no són informes interns. I el que va presentar va ser, efectivament, un informe amb múltiples estadístiques i no ens va contestar cap ni una de les qüestions que demanàrem.

Crec que era molt important saber què va passar aquell dia en el carrer dels Oms, per què es va haver de cridar gent o per què es va vacunar gent, alts càrrecs, per què la mala previsió de quantes persones hi hauria dia 26 de desembre a la residència dels Oms, i per què no varen cridar més persones majors, i no varen haver de vacunar alts càrrecs. Per què som la comunitat autònoma que menys hem vacunats, primera perquè tenim estrangers, després perquè tenim una població molt jove? Per què ens caduquen vacunes? Totes aquestes coses crec que són oportunitats perquè la consellera, que és una persona que

moltes vegades, en moltes ocasions ha demanat la compareixença, ens pugui donar explicacions.

Crec que per tots aquests motius li donarem suport. Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon el torn ara al Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, té la paraula el Sr. Ensenyat.

EL SR. ENSENYAT I RIUTORT:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. En la mateixa línia del company de Podemos, crec que la consellera ja va comparèixer el mes de juliol, a més, a petició pròpia, per parlar d'aquest assumpte i, per tant, entenem que seria reiteratiu, especialment quan hi ha altres instruments de control que no una compareixença per un tema que ja entenem que s'han donat sobrades explicacions.

Per tant, el nostre vot serà en contra. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon el torn ara al Grup Parlamentari VOX-Actua Balears, té la paraula la Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidenta. Como viene siendo habitual, nuestro grupo siempre vota a favor de las comparecencias de los responsables públicos que tienen algún tipo de responsabilidad en la gestión de los servicios públicos, venga del grupo que venga.

Por tanto, esta vez no va a ser distinto y votaremos a favor, además, especialmente para que nos hable la consejera de un tema que causó mucha alarma social y que efectivamente se ha tratado en anteriores ocasiones en este parlamento, pero del que no hemos obtenido respuestas convincentes ni creíbles. Por tanto, me parece muy apropiado que de una vez por todas se aclare este tema, qué es lo que pasó realmente aquel día o aquellos días, aquellos primeros días de vacunación, en los que muchas personas se saltaron la cola y se vacunaron cuando no les correspondía todavía. Hay que tener en cuenta que era una época en la que escaseaban las vacunas y en la que había, pues, una situación de emergencia sanitaria muy preocupante.

Nada más. Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon el torn ara al Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes, té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, presidenta, senyores i senyors diputades. Nosaltres sempre diem que sí a les peticions de compareixença, el que passa és que també som pràctics i pragmàtics; és a dir, creiem que en aquests moments tot el que s'havia d'explicar i es podia

explicar ja es va fer, la consellera ha vengut no sé si entre 22 i 25 vegades a contar l'abc i tots els detalls de la pandèmia i d'altres qüestions que s'han demanat aquí, fins i tot a iniciativa pròpia.

I en aquest cas nosaltres ens hi abstenem, no és que diguem que no, però creiem que ja ho hem de superar tot això.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon ara al Grup Parlamentari Mixt, té la paraula la Sra. Díaz

LA SRA. DÍAZ I OJEDA:

Gràcies, presidenta. Jo no reiteraré més el que han dit els meus companys. Evidentment la consellera va venir a petició pròpia, crec que ha fet les explicacions adients més que suficients a les preguntes de tots els grups polítics presents a aquesta comissió, per la qual cosa nosaltres hi votarem en contra. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon ara el torn al Grup Parlamentari Socialista, té la paraula el Sr. Dalmau.

EL SR. DALMAU I DE MATA:

Sí, gràcies, presidenta. El nostre grup, el Grup Parlamentari Socialista, creu que la consellera i el Govern de les Illes Balears han donat les explicacions oportunes pràcticament ja per activa, passiva i perifràstica en relació amb aquesta qüestió.

Crec que és important tenir en compte que d'ençà dels fets del 27 de desembre, que són els que ocupen el debat que ara mantenim i els quals varen comportar l'elaboració d'aquesta auditoria, també s'han publicat un conjunt d'informes que de qualque manera vénen a avalar l'ús que es va fer en aquell moment de les vacunes davant el fet que poguessin sobrar aquestes, es poguessin fer servir. Per exemple, s'ha fet esment a l'informe de la comissió d'ètica, l'informe de la Comissió d'Ètica Pública de la comunitat autònoma; aquest informe, entre d'altres coses, afirma que el principi d'eficiència i la finalitat d'aconseguir el més aviat possible la immunitat de grup aconsellarien no malbaratar cap dosi, com es va considerar en aquell moment.

I també hi ha un informe a nivell estatal, informe sobre *Priorización del personal de centros sanitarios para la vacunación frente a la COVID*, que diu que *“Las características de almacenamiento y conservación de las vacunas hacía que, una vez descongelados y reconstituidos los viales, tuvieran las primeras vacunas disponibles un tiempo muy limitado de uso, que, dado que, además, en ese momento se disponía de un número muy limitado de dosis, se recomendara usar el máximo de dosis una vez descongelados y reconstituidos los viales, lo que hizo que en ocasiones se recomendara ampliar la vacunación a aquellas personas que se encontrarán próximas al lugar de vacunación para*

aprovechar el máximo de dosis y descartar el mínimo de dosis válidas”.

Per tant, davant aquest fet, nosaltres pensam que s'han donat totes les explicacions oportunes i que també s'ha constatat que no es va produir cap perjudici a l'inici del procés de vacunació a la nostra comunitat autònoma el dia que es va iniciar el passat 27 de desembre del 2021.

Amb això manifestem el nostre vot contrari a aquesta petició. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Acabat el debat, passam a votar l'escrit RGE núm. 3517/22.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

EL SR. SECRETARI:

4 vots a favor, 7 vots en contra, 1 abstenció.

LA SRA. PRESIDENTA:

En conseqüència, queda rebutjat l'escrit RGE núm. 3517/22, presentat pel Grup Parlamentari Ciudadanos, pel qual se sol·licita la compareixença de la consellera de Salut i Consum, la Sra. Patricia Gómez, perquè reti comptes de les explicacions envers l'estat en què es troba la realització de l'auditoria a la campanya de vacunació contra la COVID-19 a la qual es va comprometre el Govern.

II. Proposició no de llei RGE núm. 500/23, presentada pels Grups Parlamentaris Socialista, Unidas Podemos i MÉS per Mallorca, relativa a mesures per al combat de l'ecoansietat i la solastàlgia.

A continuació, passam al debat de la Proposició no de llei RGE núm. 500/23, presentada pels Grups Parlamentaris Socialista, Unidas Podemos i MÉS per Mallorca, relativa a mesures per al combat de l'ecoansietat i la solastàlgia.

Per a la seva defensa té la paraula, per part del Grup Parlamentari Socialista, el Sr. Dalmau, per un temps màxim de cinc minuts.

EL SR. DALMAU I DE MATA:

Gràcies, presidenta. Com podran comprovar aquesta iniciativa la vam registrar a principis d'enguany, fonamentalment perquè, tal com diu aquesta proposició no de llei, el 2022 ha estat considerat un any horrible per al nostre planeta com a conseqüència de l'assoliment d'un conjunt de rècords relacionats amb la intensitat i la durada de les onades de calor, el registre d'esdeveniments meteorològics extrems, la reducció de les reserves de gel o la concentració dels gasos originaris de l'efecte hivernacle.

Per aquest conjunt de motius, sembla complicat que l'increment de la temperatura global del planeta no superi els 1,5 graus de mitjana que s'han previst per evitar el que es denomina una catàstrofe climàtica.

Davant d'aquest escenari, l'Organització Mundial de la Salut, si bé és cert que ja s'ha pronunciat en aquest sentit, va fer públic, el juny del 2022, un informe que també assenyalava els riscos que el canvi climàtic i les conseqüències que se'n deriven suposen per a salut mental i benestar emocional de la població. En aquest sentit, l'Organització Mundial de la Salut ha instat els diferents països que incloguin a la seva resposta contra l'actual situació d'emergència climàtica totes aquelles qüestions que també puguin mantenir qualque tipus de vincle amb la salut mental.

En aquest sentit, el document de l'Organització Mundial de la Salut és paral·lel a l'informe que també ha presentat el grup intergovernamental d'experts sobre el canvi climàtic, que també es va fer públic el 2022, i on també s'afirmava que el canvi climàtic causa una alteració perillosa i generalitzada del nostre entorn natural, i que aquest fet manté una afectació directa sobre la vida de milions de persones a tot el món.

D'aquesta manera, la rapidesa amb la qual es desenvolupa el canvi climàtic suposa una amenaça cada vegada més gran per a la salut mental, atès que provoca trastorns lligats, per exemple, a l'ansietat, a la depressió, al dolor o també a les conductes suïcides.

Igualment l'Organització Mundial de la Salut determina que els efectes del canvi climàtic en la salut mental i el benestar emocional de les persones es distribueixen de forma desigual entre els diferents sectors de la població. En aquest sentit, tant la situació econòmica com el gènere o l'edat determinen impactes més severs pel que fa a les conseqüències derivades de l'actual situació d'emergència climàtica.

Si bé és cert que entre els col·lectius més joves -i aquest és el motiu pel qual de qualque manera es presenta aquesta proposició no de llei- aquesta realitat és més patent perquè observen amb més preocupació el futur del planeta i la manca, sobretot, d'un compromís real i efectiu per pal·liar els efectes del canvi climàtic.

D'aquesta manera, en la lluita contra l'ecoansietat i la solastàlgia l'Organització Mundial de la Salut determina fins a cinc mesures per abordar els efectes del canvi climàtic en la salut mental: la primera seria la integració de les consideracions climàtiques en els programes de salut mental; la segona, la integració del suport de la salut mental en l'acció climàtica; la tercera, basar-se en els compromisos mundials; la quarta, apostar per enfocaments centrats en la comunitat per reduir les vulnerabilitats, i, finalment, reduir el dèficit inversor en relació amb els tractaments de la salut mental.

Aquesta és la segona iniciativa que els grups que donam suport al Govern presentam en relació amb l'ecoansietat, si bé és cert que la primera presentava uns acords més amplis, manco concrets, i en aquesta ocasió, i atès el que exposava a l'inici de la meua intervenció, com s'ha tancat l'any 2022 en relació amb les diferents qüestions que determinen l'actual l'emergència

climàtica, vam pensar oportú presentar una nova iniciativa en aquest sentit amb uns punts, unes mesures i uns acords més concrets.

El primer és que "el Parlament de les Illes Balears manifesti el seu compromís amb la salut mental i la lluita contra l'estigma que es pugui derivar també de les situacions d'ecoansietat o solastàlgia."

El segon punt determina que "el Parlament de les Illes Balears constati que tant l'ecoansietat com la solastàlgia han esdevingut una problemàtica real pel que fa a la salut mental de la ciutadania, sobretot entre la població més jove i adolescent i que, en conseqüència, el Parlament manifesti el seu rebuig a qualsevol posicionament polític que banalitzi, frivolitzi, menyspreï o negui aquesta realitat."

El tercer punt manifesta que "el Parlament de les Illes Balears insti el Govern de la comunitat autònoma a incrementar els recursos humans i econòmics destinats a l'atenció de la salut mental amb l'objectiu de poder atendre més i millors garanties els problemes de salut mental derivats de l'ecoansietat i la solastàlgia."

El quart punt manifesta que "el Parlament de les Illes Balears insti el Govern que, en el marc del Pla estratègic de salut mental de les Illes Balears 2023-2029, amplii la formació dels professionals especialistes en salut mental per tal de millorar l'atenció relativa als casos d'ecoansietat i solastàlgia."

I, finalment, que "el Parlament de les Illes Balears insti el Govern a monitoritzar les problemàtiques de salut mental derivades de l'ecoansietat i la solastàlgia amb l'objectiu de realitzar un millor seguiment de les conseqüències del canvi climàtic sobre la salut de les persones."

Amb això quedaria exposada, per part del nostre grup, aquesta PNL. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. També per a la defensa d'aquesta iniciativa té la paraula, per part del Grup Parlamentari Unidas Podemos, el Sr. Jiménez.

EL SR. JIMÉNEZ I FERNÁNDEZ:

Moltes gràcies, Sra. Presidenta. Bien, es imposible no sentir preocupación por la situación de emergencia climática en la que vivimos y no solamente con respecto a este punto, sino también a la pérdida de biodiversidad generalizada que contemplamos en el conjunto del planeta, algo que evidentemente puede preocupar y preocupa en cuanto a nuestro futuro, pero también por el de las generaciones venideras.

Recientemente se ha aprobado una..., bueno, se ha admitido su tramitación... la ley... la ILP del GOB con respecto a esto, las generaciones futuras, las generaciones venideras, es decir, salvaguardar o proteger a estas generaciones futuras de los posibles impactos que pueda tener. La legislación en general que se puede hacer es relacionada precisamente con la emergencia climática y con la pérdida de biodiversidad, algo

que nos parece fundamental, que nuestro grupo parlamentario ha apoyado y que esperamos que en lo que queda de legislatura, una vez pasado el trámite de enmiendas, quede aprobada esta ILP y se convierta en ley, algo que a nosotros nos parece importante estas dos cosas tenerlas en cuenta.

Desgraciadamente no tienen, a pesar de que hay determinada legislación o determinadas normativas a nivel global, a nivel europeo e incluso a nivel del Estado español, normativa respecto tanto al cambio climático como a la pérdida de biodiversidad, no obstante, vemos con preocupación que los esfuerzos que se realizan en torno a ello tal vez no sean suficientes.

Ese mismo clima de no tener una suficiente protección normativa es lo que también puede impulsar precisamente a muchas personas de edad joven a tener ciertas dudas con respecto a su futuro.

Es decir, hay toda una serie de planteamientos normativos, pero lo que estamos viendo, lo que ven sobre todo las personas jóvenes a través de los medios de comunicación, la televisión o las redes sociales incluso, son continuos desastres naturales, el aumento de la sequía, el aumento de las inundaciones, temporales extremos en cualquier parte del mundo. Es decir, esta disociación entre lo que se plantea normativamente y la realidad indudablemente establece esos niveles de desconfianza o de dudas con respecto a ese futuro.

Por lo tanto, esta iniciativa que hemos presentado conjuntamente con el Partido Socialista y MÉS per Mallorca, va un poco en este sentido, tratar de tener en cuenta este nivel de ansiedad que puedan tener determinadas personas, determinados colectivos o segmentos de la población y, al mismo tiempo, tratar de que haya los mayores recursos posibles dentro de la administración, pues para que este problema se limite o se reconduzca de la mejor manera posible.

Moltes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. També per a la defensa d'aquesta proposició no de llei, té la paraula, per part del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, el Sr. Ensenyat.

EL SR. ENSENYAT I RIUTORT:

Sí, gràcies, presidenta, res més a afegir.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. S'han presentat per part del Grup Parlamentari Mixt les esmenes RGE núm. [1239](#) i [1240/23](#). Per a la seva defensa té la paraula la Sra. Díaz, per un temps màxim de cinc minuts.

LA SRA. DÍAZ I OJEDA:

Moltes gràcies, presidenta. Nosaltres donarem suport a aquesta PNL, però ha de quedar clar que nosaltres hi som de préstec en aquest planeta, ens ho varen deixar els nostres pares

i l'hem de deixar de la millor manera possible als nostres fills, amb la qual cosa hem de fer tota la lluita necessària i la possible i més enllà, la impossible també, perquè aquest planeta es trobi en les millors condicions possibles per a les generacions venidores. Per això els causem aquesta ansietat, per això tenen aquest malestar, perquè nosaltres els deixam un món calamitosos perquè no hem sabut lluitar prou.

Les nostres esmenes les hem presentades a favor de l'Atenció Primària, perquè tothom sap que quan té un problema de malaltia normalment la porta d'entrada a la salut és per l'Atenció Primària. Per això volem, com hem posat a les nostres esmenes, tant al punt 4 com al punt 3, que siguin els metges d'Atenció Primària els primers que tinguin la formació adient perquè puguin tractar els nostres joves que es puguin veure afectats per aquesta ecoansietat.

I per la nostra part, res més a afegir. Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Ara obrim un torn de fixació de posicions. Per part del Grup Parlamentari Popular té la paraula la Sra. Borrás.

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

Gràcies, presidenta. Des del Grup Parlamentari Popular donarem suport a aquesta PNL, però abans vull fer un parell de precisions.

Les darreres PNL que es veuen a aquesta comissió, la veritat és que em preocupen un poc perquè els grups que donen suport al Govern demanen al Govern que tenen com a por de no seguir governant o creuen que els professionals no són suficientment... no ho sé, estan preparats com per fer front a una sèrie de coses com, per exemple, el gènere, i ara avui els regalam o els diem que no han previst la solastàlgia i l'ecoansietat i nosaltres els ho hem de dir.

Crec que no som el més adequat per dir-los-ho, però, bé, si vostès, que són els que els coneixen, saben que no en saben, doncs nosaltres donam suport que vostès els diguin que encara no en saben suficient.

Per altra part, sí que em fa un poc de por, i molt lluny de voler frivolitzar l'ecoansietat i la solastàlgia, em fa un poc de por posar etiquetes i medicalitzar un trastorn per als nostres nins i per als nostres adolescents, que no deixa de ser ansietat, una ansietat que poden tenir davant qualsevol cosa. Fer, posar una etiqueta i dir: *este año está afecto de solastalgia y ahora tiene ansiedad por la EBAU y además tiene solastalgia*, i ara li donarem un ansiolític. Crec que hauríem d'anar un poc lluny.

Igualment que els metges de capçalera, els metges de capçalera crec que estan ja suficientment saturats a Atenció Primària com perquè ara els donin classes d'ecoansietat i solastàlgia, quan és un trastorn d'ansietat, que és ver que tenim, no és que ens vendrà un canvi climàtic, el tenim aquest canvi climàtic, veiem els terratrèmols, veiem els excessos de calor, les onades de calor, veiem moltes coses que deixen ben clar que tenim un canvi climàtic.

A mi també m'estranya, perquè nosaltres vàrem fer esmenes perquè s'intenti donar ara més suport econòmic i més recursos humans, perquè nosaltres vàrem fer esmenes, hem fet PNL i hem fet esmenes per augmentar el pressupost i tenir més recursos humans a salut mental, i ens han dit sempre que no. I ara resulta que el mateix govern i els grups que li donen suport ara resulta que volen augmentar els recursos humans i econòmics.

La veritat és que m'estranya un poc, però de totes formes li donarem suport.

Moltíssimes gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon ara el torn al Grup Parlamentari Ciudadanos, té la paraula el Sr. Gómez.

EL SR. GÓMEZ I GORDIOLA:

Gràcies, Sra. Presidenta, molt bona tarda de bell nou. Aquesta proposició no de llei és cert, ho ha dit el diputat propositiu, el Sr. Dalmau, ve prou vinculada a una més marc que es va debatre aquí el mes de juny i que es va enregistrar el mes d'abril.

És clar, vostè ha basat l'argument de dur-la ara que hi havia unes dades que es coneixien i es varen conèixer posteriorment. Bé, sent rigorosos amb el calendari, segons el que vostès esmenten aquí, el grup intergovernamental d'experts del canvi va fer públic l'informe a principis del 2022. I vostè em dirà: ostres!, tal vegada no el varen veure després. No, però vostès proposen en un punt número 3, insten a una dotació pressupostària, augment..., o sigui, augmentar una dotació pressupostària i recursos, i l'enregistren el mes de gener del 2023, que és legítim que vostès ho vulguin fer quan vulguin, però perdem l'oportunitat de la llei de tramitació de pressuposts, dels pressuposts de la comunitat autònoma, perquè teniem dades que ja hi eren i vostès aquí especifiquen unes actuacions sobre uns possibles riscos per a la salut, la salut mental i general de les persones, però també per les possibles patologies que puguin fer.

Simplement per això, que em sorprèn l'argument que ha fet i que llavors aquests informes (...) conscient pel juny de 2000, Organització Mundial de la Salut pel juny de 2022 i pel gener del mateix grup intergovernamental.

Jo ja li dic, Sr. Dalmau i Sr. Ensenyat i Sr. Jiménez, que li donarem suport per coherència amb la línia que hem donat suport i pel plantejament que he fet en un marc de suport i que esper que aviat sigui manifestat el que vàrem acordar a aquesta mateixa cambra d'instar una proposició no de llei en aquest marc del Pla de salut mental de les Illes Balears; que és acord unànime de tots els grups parlamentaris dur-ho a terme, entre altres coses, perquè aquest tipus de proposicions no de llei, i vostès ho esmenten aquí a la part propositiva, ja donen un mandat, per dir-ho d'una manera, de la redacció del pla, amb la qual cosa, nosaltres, com que van en la línia, encara reforça més l'estratègia i, per tant, li donarem suport.

Igual que donarem suport, si vostè accepta les esmenes, a la plantejada pel Grup Mixt, a iniciativa de la Sra. Díaz, perquè entenem que a l'Atenció Primària, s'ha debatut transversalment a aquesta mateixa comissió, les prioritats de salut mental han de ser abordades des del reforç de l'Atenció Primària, i crec que vostè, Sra. Díaz, sap com de crític ha estat el nostre grup parlamentari amb la línia d'Atenció Primària. Per tant, si ells estimen acceptar-les, nosaltres li donarem suport; la focalitza en un tema que crec que és cabdal, que és recursos, inici de l'itinerari i, per tant, que no derivi a una atenció hospitalària o d'urgències.

Per altra banda, Sra. Borrás, vostè hauria d'estar contenta amb una cosa i és que, ostres!, tenim una proposició no de llei que no diu *infinitivo gerundio*, no diu, *venir o seguir haciendo* sinó que dóna un mandat; són infinitius i imperatius, fer els punts 3, 4 i 5. El primer i el segon constaten dues qüestions, constaten l'evidència i el reconeixement d'aquesta situació. És ver que l'estigmatització aquí no la justifica, no sé molt bé com es podia estigmatitzar, ho esbrinaré, no som de l'àmbit de la ciència exacta, però ho esbrinaré, però sí es manifesta, i nosaltres estam totalment d'acord, en un posicionament clar contra el negacionisme, contra un negacionisme que té un discurs que sí impacta en la societat, que és el negacionisme del canvi climàtic, de l'emergència climàtica i de les conseqüències en diferents àmbits sectorials que suposa aquest canvi climàtic.

Per tant, nosaltres, en aquesta part que insta el Parlament a manifestar-se, no insta una altra administració, sinó nosaltres mateixos, nosaltres hi estam totalment d'acord.

Per tant, nosaltres, a grans trets, li donarem suport a la proposició no de llei. Els he de dir que crec que el debat enriqueix també en el *Diari de Sessions* tot el que pugui ser dur a terme la part propositiva, no només agafar la resolució i el *Diari de Sessions*, sinó que el debat que hi ha pot donar pistes al director del futur pla director de la salut mental a incorporar això i sobretot nodrir tal vegada d'aquestes inquietuds que diferents grups parlamentaris puguin tenir respecte d'això.

Li donarem suport perquè entenem que és coherent, que és necessària i que arriba a un moment, insistesc, en aquesta legislatura on encara no tenim el Pla de salut mental de les Illes Balears presentat i definit i, per tant, és una oportunitat per a la seva incorporació.

Gràcies.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Pel Grup Parlamentari VOX-Actua Baleares té la paraula la Sra. Ribas.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Gracias, presidenta. La ecoansiedad se define como el temor crónico a padecer un cataclismo ambiental como consecuencia del cambio climático, y la forma mejor de acabar con esa ansiedad, con ese tipo de ansiedad que ustedes llaman o algunos llaman ecoansiedad, y que dicen padecer o que padecen algunos jóvenes, es dejar de lanzar mensajes permanentemente en todos los medios de comunicación progres

posibles vaticinando que el mundo se va a acabar si no subimos inmediatamente los impuestos a la gente y les hacemos la vida imposible para frenar el crecimiento económico, si no limitamos la movilidad y la libertad. Y, en definitiva, si no acabamos con el grado de autonomía y libertad que han alcanzado hoy las clases medias de los países desarrollados y que tanto molestan a las falsas élites, al servicio de los multimillonarios del Foro de Davos, que prefieren un mundo de consumidores sometidos a sus órdenes y caprichos.

Ustedes mismos contribuyen a extender esta alarma social y este estado de pánico intencionado, con la presentación de esta iniciativa, con expresiones como “*annus horribilis*” para referirse a una ola de calor, similar a la que ya experimentamos en 2003 y que suele reiterarse en períodos de aproximadamente 20 años.

Ansiedad es lo que tendrán millones de personas cuando llegue 2035, si no cambian las cosas, y se encuentren con que no pueden disponer de un vehículo, porque la producción mundial de coches eléctricos no podrá atender a la demanda. Mientras que los burócratas de Bruselas, que les imponen sus caprichos, después de haberlo votado en los órganos de la Unión Europea, se vuelven a sus hoteles en sus coches oficiales de combustión y luego se van a sus domicilios cogiendo un avión, si les resulta más cómodo o necesario.

Ustedes aquí incluso, por supuesto meten, que esto afecta más a según la situación económica y por supuesto, el género, no podía faltar el género, hablamos incluso de problemas de alteración de la salud mental y de suicidios. Cuando sabemos perfectamente que precisamente los suicidios afectan en una proporción muy superior a los hombres que a las mujeres, pero aún así, hay que meter también el género, sin ningún tipo de informe, que lo corrobore y sin ningún dato oficial ni riguroso.

En cuanto a las proposiciones que ustedes nos presentan y, en particular, les voy a explicar por qué voy a votar no a todas y cada una de ellas. En el primer punto, ustedes dicen que manifestamos nuestro compromiso con la salud mental, hasta ahí perfecto. La lucha contra el estigma, que pueden derivar de las situaciones de ecoansiedad y solastalgia, no, no; la situación es de cualquier situación de ansiedad, sea provocado por el motivo que sea. Por tanto, en estos términos es imposible que VOX dé su apoyo a este punto.

El Parlamento constata que, tanto la ecoansiedad como la solastalgia *han esdevingut una problemàtica real pel que fa a la salut mental de la ciutadania*. Bueno, en base a qué datos, qué porcentajes, es que no aportan ni uno, ¿en Baleares tienen algún dato ya?

El punto 3, tres cuartos de lo mismo, el Parlamento de las Baleares insta a incrementar los recursos humanos y económicos, con el objetivo de vender mejor los problemas de salud mentales derivados de la ecoansiedad; no, no, todos los problemas de salud mental tienen que atenderse mejor.

El punto 4, otra vez lo mismo, ampliar la formación de los profesionales especialistas en salud mental, para mejorar la atención relativa ¿a la ecoansiedad?, será a la salud mental, derive de lo que derive.

Y el quinto, por lo que he manifestado antes, no es el objetivo el realizar un mejor seguimiento de las consecuencias del cambio climático sobre la salud de la población lo que tendríamos que hacer, sino las consecuencias de los mensajes catastrofistas sobre el cambio climático, sobre la salud de la población.

Por tanto, mi voto queda claro que es que no a todo. Gracias.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon ara el torn al Grup Parlamentari El Pi Proposta per les Illes, té la paraula la Sra. Pons.

LA SRA. PONS I SALOM:

Gràcies, Sra. Presidenta, senyores i senyors diputats. Nosaltres votarem a favor d'aquesta iniciativa, tot i que també voldria fer una sèrie de puntualitzacions.

Primer, que el mes de juny, és cert, ja vàrem parlar d'aquesta qüestió i es va aprovar una proposició no de llei que parlava de les situacions que tenen a veure amb la salut mental i amb el canvi climàtic, o de les diferències pel que fa al clima. Nosaltres creiem que, en qualsevol cas, hi ha una errada de base, o ho entenem així, tal vegada estiguem equivocats, no som metges, ni professionals, aquí n'hi ha qualcun, però creiem que hi ha persones propenses a tenir ansietat, persones propenses a tenir addiccions, propenses a tenir una malaltia de qualsevol tipus, perquè són les persones les que poden desenvolupar aquest tipus de coses.

Els factors que ho desencadenen poden ser molts, però és cert que jo crec que és més, o creiem més que són les persones que potser que desenvolupin, pel fet que sigui, una patologia mental o una ecoansietat o una ansietat per estrès o una ansietat per un desengany amorós o qualsevol tipus d'ansietat que pugui arribar a la nostra vida. Per tant, nosaltres creiem que aquí hi ha una errada de base.

Segona puntualització que voldria fer, nosaltres hem fet moltíssimes iniciatives, unes amb més sort que les altres, també ho hem de dir, pel que fa a la salut mental, és un tema que ens ha preocupat des del principi d'aquesta legislatura i que n'hem parlat i molt, pel tema d'estigmes, pel tema de recursos, pel tema de fer prevenció quant a salut mental, i estic totalment d'acord amb el que ha dit la Sra. Díaz, el que han de fer és deixar un bon planeta, si és que és això el que ens preocupa i no que pugui provocar ecoansietat a les persones. Que pot ser, però ho torn repetir: crec que hi ha persones que són més propenses que les altres. Segurament, si jo hagués de tenir un atac d'ansietat, el tendria per altres coses que no serien aquestes, que em preocupa, però em preocupen des d'un punt de vista ecològic i cerebral, no des d'un punt de vista de l'ansietat que jo pugui tenir.

Dit això, votarem a favor de tot. I també ens agradaria que sempre que nosaltres duim iniciatives que tenen a veure amb la salut mental, ens les aprovassin.

Pel que fa a les esmenes que ha presentat la Sra. Díaz, he de dir-li que ens encanten, però que les veiem utòpiques; és a dir, hi ha tres psicòlegs clínics a tot Balears o, bé, ara n'han incrementat dos més, em sembla. O sigui, que el metge d'Atenció Primària s'hagi de formar en ecoansietat això és una pel·lícula de ciència ficció en aquesta comunitat i en el món sencer.

Però, en qualsevol cas, si els grups que han presentat la iniciativa volen dir que sí a la seva esmena i acceptar-la, nosaltres hi votàrem a favor, però ja hem posat els peus a terra i sabem que això és impossible, és bo, però és impossible.

Gràcies, Sra. Presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon ara el torn de contradiccions i fixació també de posicionament envers les esmenes, al Grup Parlamentari Socialista. Sr. Dalmau.

EL SR. DALMAU I DE MATA:

Sí gràcies, presidenta. Molt breument, en primer lloc en relació amb les esmenes que ha presentat el Grup Mixt, evidentment, les acceptarem, són un matís, però crec que és un matís molt important per l'explicació que ha fet l'autora de les esmenes, la portaveu del Grup Parlamentari Mixt, quan ha tengut el torn per raonar sobre les esmenes. Milloren el contingut d'aquesta PNL i, en aquest sentit, li volem agrair aquestes esmenes, que, com bé deia, completen el punt tercer i quart d'aquesta PNL.

En relació amb les observacions que s'han fet, jo crec que el fenomen de l'ecoansietat, atesa la situació actual, podríem dir de qualque manera que és un fenomen recent i per això tots aquells professionals de salut mental als quals, evidentment, amb aquesta PNL no hem pretès menysprear de cap manera, requereixen d'una formació concreta per fer front a un esdeveniment nou. Jo no crec que això s'hagi d'interpretar d'una forma negativa, perquè crec que tots els professionals, tant els sanitaris com els de qualsevol altre àmbit, estan sempre en un procés de formació contínua, perquè som a un món canviant i sempre és necessari adaptar-se als canvis que es produeixen actualment, en el món sanitari i a qualsevol altre àmbit.

En relació amb diferents PNL o esmenes als pressuposts que s'hagin pogut presentar en aquest sentit, és cert que s'han pogut rebutjar esmenes que preveien incrementar partides per qüestions relatives a salut mental, de la mateixa manera que és cert que també s'han acceptat esmenes d'altres grups que fins i tot podien preveure partides més grosses per dotar de més recursos les polítiques del Govern, pel que fa a salut mental.

Igualment, en relació al registre d'aquesta PNL, jo crec que respon al moment en què es fa balanç de l'any 2022 i on es constata que ha estat un any d'extremes, en relació amb la situació climàtica. Jo crec que això no és fer alarmisme, això és realisme i, per tant, entenem que s'ha d'actuar, i entre l'ampli ventall de possibilitats que hi ha per actuar i fer front a l'emergència climàtica, l'Organització Mundial de la Salut, entre d'altres, recomana que es faci també respecte de la salut

mental. Per tant, crec que aquesta PNL i respon a un moment concret i determina unes mesures concretes que creiem que són positives, per fer front a aquesta nova situació.

I, per acabar de qualque manera, se'ns acusa de voler fer alarmisme, per part del partit que fa alarmisme sobre qüestions com la immigració, sobre les qüestions relatives a polítiques LGTBI, o sobre qüestions relatives al feminisme. Per tant, després d'haver escoltat la intervenció de la Sra. Ribas, crec que el punt 2 està més que justificat.

Gràcies, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Gràcies. Correspon el torn al Grup Parlamentari Unidas Podemos, té la paraula el Sr. Jiménez.

EL SR. JIMÉNEZ I FERNÁNDEZ:

Gràcies, Sra. Presidenta, no en faré ús.

LA SRA. PRESIDENTA:

Correspon el torn ara, al Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, al Sr. Ensenyat.

EL SR. ENSENYAT I RIUTORT:

No en faré ús, presidenta.

LA SRA. PRESIDENTA:

Acabat el debat, passam a votar la Proposició no de llei, RGE núm. 500/23, amb la incorporació de les esmenes.

Vots a favor?

Vots en contra?

Abstencions?

EL SR. SECRETARI:

11 vots a favor, 1 vot en contra, cap abstenció.

LA SRA. PRESIDENTA:

En conseqüència, queda aprovada la Proposició no de llei, RGE núm. 500/23, relativa a mesures per al combat de l'ecoansietat i la solastàlgia.

I no havent-hi més assumptes a tractar, s'aixeca la sessió.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS